

Περιεχόμενα

Πρόλογος	11
1 Παιδεία, εκπαίδευση και κράτος: Εννοιολογικές αποσαφηνίσεις	15
1.1 Παιδεία και εκπαίδευση	15
1.1.1 Εισαγωγή	15
1.1.2 Παιδεία και εκπαίδευση	16
1.1.3 Η παιδεία ως ατομικό και κοινωνικό δικαίωμα	16
1.1.4 Συστημικές διαφοροποιήσεις της έννοιας και της παροχής εκπαίδευσης: Αλλαγές του νοήματος της γνώσης και του πολιτικού λόγου στο διεθνές συγκείμενο και επιπτώσεις στο εθνικό επίπεδο	17
1.2 Κράτος, πολιτεύμα και πολιτικό σύστημα	21
1.2.1 Κράτος ή πολιτεία, εξουσία, πολιτεύμα	21
1.2.2 Λειτουργίες της πολιτείας – Η αρχή της διάκρισης των εξουσιών	21
2 Διοίκηση και δημόσια διοίκηση	25
2.1 Δημόσια Διοίκηση	25
2.1.1 Εισαγωγή	25
2.1.2 Αρχές δράσης της Δημόσιας Διοίκησης	26
2.1.3 Διοικητικό Δίκαιο	26
2.1.4 Όργανα της δημόσιας διοίκησης: Έννοια και διακρίσεις	29
2.1.5 Διεύρυνση του πεδίου δράσης της δημόσιας διοίκησης και οι συνέπειές της	31
2.2 Η Διοίκηση στον Ιδιωτικό Τομέα	31
2.2.1 Γενικότερη θεώρηση της Διοίκησης – Η διοικητική επιστήμη	31
2.2.2 Η ιστορία της διοικητικής επιστήμης	33
2.3 Διάκριση μεταξύ δημόσιας διοίκησης και διοίκησης στον ιδιωτικό τομέα	34
2.4 Η επίδραση της διοικητικής επιστήμης – Δύο ιστορικοί σταθμοί	35
2.4.1 Οι βασικές λειτουργίες της διοίκησης κατά Fayol	35
2.4.2 Η νέα δημόσια διοίκηση – Η νέα δημόσια διακυβέρνηση	36
3 Δημόσια διοίκηση και εκπαίδευση	39
3.1 Εκπαίδευση και Δημόσια Διοίκηση	39
3.2 Εκπαιδευτικό δίκαιο	40
3.3 Το δημόσιο σχολείο ως δημόσια υπηρεσία	41
3.4 Ο εκπαιδευτικός και το επάγγελμά του στο πλαίσιο της δημόσιας διοίκησης	42
4 Οργάνωση	45
4.1 Ορισμός	45

4.2	Η Οργανωτική Επιστήμη	45
4.3	Βασικές έννοιες της μελέτης των οργανώσεων-οργανισμών	46
4.3.1	Η έννοια της οργανωτικής δομής ή διάρθρωσης	46
4.3.2	Η έννοια της ομάδας – Έννοια και διάκριση μεταξύ «τυπικής» και «άτυπης» οργάνωσης σε έναν οργανισμό	47
4.3.3	Το οργανόγραμμα	48
4.4	Συστήματα οργανωτικής δομής	48
4.5	Η οργάνωση της δημόσιας διοίκησης	51
4.5.1	Το συγκεντρωτικό σύστημα	52
4.5.2	Το αποκεντρωτικό σύστημα	52
4.5.3	Το σύστημα αυτοδιοίκησης	53
4.6	Η διοικητική οργάνωση του ελληνικού κράτους	53
5	Το Ελληνικό Εκπαιδευτικό Σύστημα	55
5.1	Η οργανωτική διάρθρωση του ελληνικού εκπαιδευτικού συστήματος	55
5.2	Η Διοίκηση της Εκπαίδευσης	58
5.2.1	Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων: Η κεντρική υπηρεσία	58
5.2.2	Συμβούλια	58
5.2.3	Εποπτευόμενοι φορείς	58
5.2.2	Τα περιφερειακά όργανα της εκπαίδευσης	62
6	Προσχολική Εκπαίδευση – Το Νηπιαγωγείο ως αυτοτελής σχολική μονάδα	69
6.1	Σύντομη ιστορική επισκόπηση του θεσμού του Νηπιαγωγείου στην Ελλάδα	69
6.2	Σκοπός του Νηπιαγωγείου και εννοιολογικές διευκρινίσεις	71
6.3	Το Νηπιαγωγείο ως αυτοτελής σχολική μονάδα	72
6.3.1	Λειτουργικά θέματα δημόσιων νηπιαγωγείων	72
6.3.2	Η διοίκηση της σχολικής μονάδας Προσχολικής Εκπαίδευσης	76
6.3.3	Στελέχωση των σχολικών μονάδων Προσχολικής Εκπαίδευσης	84
6.3.4	Θέματα νηπίων	90
6.3.5	Τήρηση βιβλίων και εγγράφων	92
7	Το δημοτικό σχολείο ως αυτοτελής σχολική μονάδα	95
7.1	Λειτουργικά θέματα δημοτικών σχολείων	95
7.1.1	Ίδρυση	95
7.1.2	Επωνυμία	96
7.1.3	Συστεγαζόμενα	96
7.1.4	Σχολική περιφέρεια	97
7.1.5	Η έννοια της οργανικότητας στο δημοτικό σχολείο	97
7.1.6	Διάρκεια σχολικού και διδακτικού έτους	98
7.1.7	Ωράριο λειτουργίας του δημοτικού	98

7.1.8 Διακοπές και έκτακτες διακοπές, εορτές, αργίες και σχολικές-εορταστικές εκδηλώσεις	99
7.2 Θέματα μαθητών δημοτικών σχολείων	99
7.2.1 Εγγραφές μαθητών	99
7.2.2 Μετεγγραφές μαθητών	100
7.2.3 Παρακολούθηση φοίτησης – απουσίες	101
7.3 Καθήκοντα και υποχρεώσεις των εκπαιδευτικών του δημοτικού σχολείου	101
7.4 Ο διευθυντής και ο υποδιευθυντής του δημοτικού σχολείου	104
7.4.1 Η νομική-διοικητική υπόσταση του ρόλου	104
7.4.2 Καθήκοντα και αρμοδιότητες	105
7.4.3 Οι σύγχρονες απαιτήσεις του διοικητικού ρόλου και οι σύγχρονοι προβληματισμοί	106
7.5 Καθημερινή διοικητική πρακτική στο δημοτικό σχολείο	108
8 Σχέσεις εκπαιδευτικών και μαθητών: Η έννοια της ευθύνης στο πλαίσιο της σχολικής μονάδας	111
8.1 Εισαγωγικά στοιχεία	111
8.2 Η έννοια της πειθαρχικής ευθύνης	111
8.3 Αντιμετώπιση των ανήλικων θυμάτων από το ισχύον Δίκαιο	112
8.4 Βασικά νομοθετικά κείμενα που πρέπει να γνωρίζουν όλοι οι εκπαιδευτικοί, ανεξαρτήτως βαθμίδας εκπαίδευσης	113
8.5 Ο Συνήγορος του Πολίτη και ο Κύκλος Δικαιωμάτων του Παιδιού	114
8.6 Εξειδικευμένες διατάξεις	115
8.6.1 Ποινικά αδικήματα σε βάρος ανηλίκων	115
8.6.2 Σωματική βλάβη ανηλίκων	116
8.6.3 Εγκλήματα κατά της γενετήσιας ελευθερίας και εγκλήματα οικονομικής εκμετάλλευσης της γενετήσιας ζωής	116
8.7 Αστικά αδικήματα και υποχρέωση προς αποζημίωση – Διαφορές ποινικών και αστικών αδικημάτων	118
8.8 Υποχρεώσεις των εκπαιδευτικών σχετικά με την ασφάλεια των μαθητών – Η έννοια της εφημερίας ως νομικής υποχρέωσης του εκπαιδευτικού	119
8.8.1 Μελέτη περίπτωσης στο νηπιαγωγείο	119
8.9 Τέκνα διαζευγμένων ή/και εν διαστάσει γονέων και υποχρεώσεις των εκπαιδευτικών	122
8.10 Συμπερασματικές κρίσεις	123
9 Γυναίκες και σχολική ηγεσία και διοίκηση	125
9.1 Εισαγωγή	125
9.2 Το εννοιολογικό περιεχόμενο του όρου «ηγεσία»	125
9.3 Γυναίκα και ηγεσία	126
9.4 Η επισκόπηση της βιβλιογραφίας-αρθρογραφίας περί τη γυναικεία ηγεσία	126

9.5 Ορισμένα αποτελέσματα της έρευνας της γυναικείας ηγεσίας στην Ελλάδα	129
9.6 Η ηγεσία στην Προσχολική Εκπαίδευση	130
Επίλογος	131
Παράρτημα 1	133
Παράρτημα 2	135
Παράρτημα 3	143
Παράρτημα 4	147
Βιβλιογραφία	165